

Markkinaosasto
Ruokamarkkinayksikkö

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo
24.11.2025 6450/00.00.01.00.02/2025

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

RUOKAVIRASTON ASiantuntijalausunto KOSKIEN VALTioneuvoston U-KIRJELMÄÄ 56/2025

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt Ruokavirastolta lausuntoa, joka koskee: U 56/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta yhteisen markkinajärjestelyasetuksen (EU) N:o 1308/2013 muuttamiseksi sekä ehdotuksesta asetuksen (EU) N:o 1370/2013 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse EU:n koulujakelujärjestelmästä.

Ruokavirasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa ja toteaa kohteliaimmin seuraavaa:

Koulujakelujärjestelmän toimeenpano toteutetaan tällä hetkellä kokonaan EU-rahoituksella. Komission ehdotuksen mukaan se siirretään jatkossa osaksi kansallista kumppanuussuunnitelmaa ja siihen edellytetään vähintään 30 % kansallista rahoitusta.

Ruokavirasto on huolissaan resurssien riittävydestä. Koulujakelujärjestelmän toimeenpano vaatii tällä hetkellä paljon resursseja siitä saatavaan hyötyyn nähden. Järjestelmä on byrokraattinen myös asiakkaille. Jos byrokratia lisääntyy tulevaisuudessa ja toimeenpanoon tarvitaan myös kansallista rahoitusta, vaikka Suomessa on ilmainen kouluruokailu, on järjestelmän tuottavuutta syytä pohtia. Ruokavirasto kannattaa sitä, että koulujakelujärjestelmän tulisi säilyä jäsenvaltioille vapaaehtoisena ja hallinnolliselta taakaltaan nykyistä keveämpänä.

Koulujakelujärjestelmän kohderyhmäksi määritellään tällä hetkellä päivähoidossa, esiopetuksessa, perusopetuksessa ja toisen asteen opetuksessa olevat lapset. Komission esityksessä kohderyhmäksi on määritelty kaikki koulua käyvät lapset. Tällä rajauksella päivähoidossa olevat lapset jäisivät tuen ulkopuolelle. Päiväkodeille maksetun tuen osuus on tällä hetkellä noin 25 % maksetusta koulujakelutuesta.

Koulujakeluun kuuluvissa tukikelpoisissa tuotteissa painotetaan terveellisyyttä, ympäristöystävällisyyttä ja paikallisuutta. Ruokavirasto suhtautuu periaatteessa

myönteisesti painotukseen, mutta toivoo, että tämä ei vaikuta koulujakelun toimeenpanoon lisäämällä hallinnollista taakkaa.

Sektorikohtaiset tuet ja tuottajaorganisaatiot

Komissio esittää toimintaohjelmien laajentamista uusille tuotealoille. Ruokaviraston näkemyksen mukaan tuottajaorganisaatioiden pakollisen tukivaatimuksen laajentaminen uusille tuotealoille lisää resurssitarvetta hallinnossa. Tuki sisältää monia interventioita ja tavoitteita, jotka tekevät tuesta raskaan hallinnoitavan niin hakijalle kuin hallinnolle. Lisäksi tuen laajentaminen uusille aloille ja määrärahojen rajallisuus saattaa aiheuttaa tilanteen, jossa rahoituksen myöntäminen kaikille toimintaohjelmille ei ole mahdollista, jolloin Ruokavirastossa täytyy tehdä valinta, mitkä toimintaohjelmat toteuttavat parhaiten tukijärjestelmälle asetettuja tavoitteita. Tämä sitoo lisää resursseja tuottajaorganisaatioiden hallinnossa.

Ruokaviraston näkemyksen mukaan tuottajaorganisaatioiden tuki on vain yksi väline alkutuotannon kannattavuuden kehittämisessä. Tärkeämpää olisi kuitenkin edelleen saada kaikille aloille lisää riittävän suuria ja suunnitelmallisesti toimivia tuottajaorganisaatioita, jotta alkutuotannon neuvottelukyky suhteessa kauppaan ja teollisuuden paranisi.

Komissio ehdottaa mehiläisalan toimenpiteiden jatkuvan edelleen pakollisina jäsenvaltiolle. Ruokavirasto näkee, että tuen toimeenpanon hallinnollinen taakkaa on suuri verrattuna alalle maksettavaan tukeen. Tuen tulisi olla jäsenvaltiolle vapaaehtoinen. Tällöin alan tukea voitaisiin myöntää kansallisista varoista, jolloin toimenpiteiden tukeminen pystyttäisiin toteuttamaan huomattavasti tehokkaammin ilman kuormittavaa EU-byrokratiaa.

Yksikönjohtaja

Tommi Isosomppi

Erityisasiantuntija

Piritta Sokura

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Dokumentet har satts upp och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Ruokavirasto

PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO

Puh. 029 530 0400 (vaihde)

ruokavirasto.fi

Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket

PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET

Tfn 029 530 0400 (växel)

livsmedelsverket.fi

FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority

P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND

Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)

foodauthority.fi

Business ID: 2911686-7